

СТАНОВИЩЕ

на

Доц. д-р Марио Петров Милков, д.м.

Ръководител Катедра „Дентално материалознание и пропедевтика на протетичната дентална медицина“, Факултет по Дентална медицина, Медицински университет-Варна, хабилитиран в Професионално направление 7.1. Медицина, Медицински университет – Варна, определен за член на Научно жури със заповед на Ректора на МУ-Варна №Р-109-83/23.02.2022г.

Относно:

Защита на дисертационен труд от д-р **Георги Иванов Давидов**, зачислен като докторант в редовна форма на обучение, съгласно заповед на Ректора на МУ-Варна №Р-109-58/15.01.2018г. на тема: „Апаратни хирургични методи с приложение в оториноларингологията – сравнителен анализ“ за придобиване на научна степен „доктор“ в Област на висше образование 7. Здравеопазване и спорт, Професионално направление 7.1. Медицина и Научна специалност 03.01.35. „Оториноларингология“.
Научен ръководител на докторанта: доц. д-р Николай Сапунджиев, д.м.

Данни за кандидата:

Д-р **Георги Иванов Давидов** е роден на 11.04.1990г. в гр. Враца, Република България. През 2009г. е приет, а през 2015 г. се дипломира като магистър-лекар във Факултет по Медицина при Медицински университет „Проф. д-р Параскев Стоянов“ – Варна.

През 2016г. е зачислен за обучение по специалност „Ушно-носно-гърлени болести“, а през м. юли 2020 г. полага успешно държавен изпит и я придобива. В периода е работил като лекар-специализант в УМБАЛ „Св. Марина“ ЕАД-Варна. От м. юли 2020г. и в момента работи като лекар-специалист по УНГ-болести в УМБАЛ „Св. Марина“ ЕАД-Варна.

От 2018г. е редовен докторант към УС по УНГ-болести към Катедра по Неврохирургия и УНГ-болести, Факултет по Медицина при Медицински университет „Проф. д-р Параскев Стоянов“ – Варна.

Видно от представената Автобиография е интереса на кандидата и посещенията на множество симпозиуми и курсове, включително и международни такива, в областта на Оториноларингологията, с оглед непрекъснатото подобряване и усъвършенстване на знанията и уменията.

Актуалност и структура на дисертационния труд

Дисертационният труд е структуриран правилно, написан на 150 страници, от които Съдържание - 2 стр., Използвани съкращения - 1 стр., Въведение - 3 стр., Литературен обзор - 48 стр., Цели и задачи - 1 стр., Материали и методи - 12 стр., Резултати - 26 стр., Обсъждане - 34 стр., Изводи - 3 стр., Приноси - 1 стр., Публикации и научни съобщения, свързани с дисертационния труд - 2 стр., Библиография - 15 стр. Трудът е онагледен с 15 таблици, 32 фигури. Приносите са 7 на брой. Литературната справка включва 186 литературни източника, от които 3 на кирилица и 183 на латиница. Изложението е представено ясно и стегнато в много добър научен стил.

Актуалността на разработената тема е защитена в подробния и аналитичен литературен обзор, който е достатъчен по обем и тематично съответства на поставените задачи. Представени са актуалните към момента разработки по темата. Анализирана е научната литература относно рисковите фактори, диагностиката, лечението и качеството на живот при пациенти със заболявания в областта на оториноларингологията и хирургията на главата и шията. Пожар в оперативната зала е събитие със сериозно здравословни, икономически и медико-легални последици, както ясно е описал и автора. Поради този факт трябва много добре да се познава методиката за работа с предоставената апаратура и мерките и препоръките за безопасност.

Анализът на литературния обзор в предоставения дисертационен труд е актуален и са включени достатъчно количество съвременни български и чуждестранни автори, третиращи проблемите, свързани със задачите на дисертационния труд.

Заключението ми е, че авторът е отлично запознат с проблематиката, свързана с дисертационния труд.

Целта е формулирана точно и ясно. Чрез нея дисертантът дава основните насоки на своя изследователски труд, а именно - да се направи сравнителен анализ на приложимостта, ефективността и профила на безопасност на различни типове

хирургични апарати при специфични интервенции в областта на оториноларингологията и хирургията на главата и шията.

Изпълнението на целта е постигнато чрез четири (4) основни задачи, за изпълнението на които са използвани съвременни диагностични, клинични, социологически и статистически методи.

Считам, че определените задачи напълно отговарят на тематиката и са достатъчни за постигане на поставената научна цел на изследването.

Материалите и методите са достатъчни за извеждането на достоверни и репрезентативни резултати.

Проучването е одобрено от Комисия по етика на научните изследвания (КЕНИ) на МУ-Варна - протокол 77/27.09.2018г.

Обект на изследване са 90 оперативни интервенции в областта на главата и шията – устна кухина, фаринкс, ларинкс, нос, ухо, шия; извършени с различен инструментариум в периода 2013-2021г., с ретроспективна оценка на хистологията на тъканите. От ИЗ на всеки от пациентите е селектирана информация по оперативните протоколи, а от хистологичния архив на Клиника по обща и клинична патология – УМБАЛ „Света Марина“ – Варна, са извлечени препаратите по съответните интервенции. Анализирани са тъкани от 90 пациенти, 58 мъже и 32 жени, с възрастов диапазон от 10 месеца до 81 години. Средната възраст на пациентите е била $23,5 \pm 23,3$ години. От 90те анализирани интервенции, 44 са били тонзилотомии, 24 – тонзилектомии, а 22 – резекции на други тъкани (16 на туморна тъкан, 3 – на кожа и шия, 2 – на увула и 1 на скелетен мускул). Дисертантът е описал подробно конкретните използвани хирургични апарати – 6 на брой. Специално е описана една от интервенциите, при която са използвани четири (4) различни енергийни инструмента.

Разработена и тествана е експериментална постановка на интраоперативен пожар.

Използваните методики са адекватно насочени към всяка от поставените задачи. Получените данни са подложени на подробен статистически анализ – дескриптивни и аналитични методи, базирани на параметрични тестове, и са онагледени много добре с таблици и фигури. Те отговарят на поставените задачи чрез прилагане на нужните методи за изследване.

Анализът на резултатите е точен и критичен. Публикациите по темата са достатъчни по брой (3) и представят добре опита на автора.

Представеното заключение е логично и обосновава изводите от дисертационния труд.

Приносите на дисертационния труд са **седем (7)** на брой:

1. Извършен е детайлен хистологичен анализ на тъкани при 90 оперативни интервенции с различен хирургичен инструментариум. Оценени са латералната термална тъканна травма (дълбочина на коагулационната некроза) и хемостатичният ефект (диаметър на коагулираните кръвоносни съдове). Направени са сравнения между отделните инструменти при аналогични интервенции, както и между резекция на различни по вид тъкани с един и същ енергиен хирургичен инструмент.
2. При препарати от тонзилотомия и тонзилектомия хистологично е оценена термалната увреда в дълбочината на криптите, ЛТТУ и КНКС. Увредата на епитела в криптите е хистологичен параметър, който не е обсъждан до момента в литературата. Това е фактор с определящо значение за реепителизацията на оперативната рана.
3. Извършена е една хирургична интервенция с 4 различни инструмента и е направен сравнителен анализ на ефекта им при тъкани на един и същи пациент.
4. Оценена е приложимостта на всеки от инструментите при различни оперативни интервенции в оториноларингологията, хирургията на главата и шията.
5. Извършен е подробен литературен обзор на наличните до момента подобни проучвания и резултатите от тях са сравнение с получените от автора данни.
6. Анализ на литературата е осъществен и по отношение на възникването на пожар в операционна зала и в частност при интервенции в областта на главата и шията в оториноларингологична операционна зала. Обобщени са поотделно факторите от всеки един от компонентите на т.нар. триъгълник на пожара. Обсъдена е споделената отговорност между членовете на екипа за предотвратяване на подобни инциденти. Акцент е поставен върху липсата на унифициран алгоритъм за безопасност и поведение при възникване на пожар.
7. В експериментален модел на орофарингеална и ларингеална хирургия е дефиниран профилът на безопасност на всеки от инструментите по отношение на потенциала му от възникване на пожар в условия с повишена кислородна концентрация и наличие на възпламеними обекти.

Дисертационният труд е осъществен от дисертанта под ръководството на неговия научния ръководител доц. д-р Николай Сапунджиев, д.м. и обобщава задълбочено и достоверно интерпретираните резултати. Демонстрирани са както теоретичните познания на д-р Давидов по изследваната проблематика, така и способността му да извършва самостоятелни научни изследвания.

Авторефератът, написан на 86 страници и онагледен богато със снимки и таблици по изследванията на докторанта, представлява съкратен вид на дисертационният труд и напълно отговаря на изискванията на Медицински университет – Варна. Резултатите от проведените изследвания докторантът е популяризировал в три (3) публикации, една (1) от които е в престижно списание с международен характер, и седем (7) научни съобщения, пет (5) от които са в международни форуми в научната област.

ЗАКЛЮЧЕНИЕ

Повече от 20-годишния ми опит като клиницист и преподавател в областта на Оториноларингологията ми дава основанието да оценя високо представения за изготвяне на становище дисертационен труд. Той отговаря на съвременните изисквания на науката. Считам, че темата на дисертационния труд на д-р **Георги Иванов Давидов** представлява съществен интерес за развитието на медицината и оториноларингологията като специалност. Дисертационният труд „**Апаратни хирургични методи с приложение в оториноларингологията – сравнителен анализ**“ покрива всички наукометрични изисквания на ЗРАСРБ, Правилника на РАС на МУ-Варна за придобиване на научна степен „Доктор“.

Научната работа, личните качества и професионалният опит на дисертанта ми дават основание да дам своята **ПОЛОЖИТЕЛНА** оценка пред уважаемото Научно жури и да препоръчам присъждането на образователната и научна степен – „Доктор“ на кандидата д-р **Георги Иванов Давидов**.

28.03.2022г.

Гр. Варна

Подпис:

